

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Bæredygtigt Miljø og
Produktion
J.nr. 2022-3670
Ref. LIBIZ
Den 30. marts 2022

Status pr. 30 marts 2022 for overblik over brandøvelsespladser og jordforureninger med PFAS

Baggrund

Miljøstyrelsen sendte i efteråret 2021 en henstilling til kommuner, regioner, Forsvaret og Miljøstyrelsen Virksomheder om hurtigst muligt at gennemgå og vurdere der kunne være knyttet en sundhedsrisiko til de tidligere identificerede brandøvelsespladser, og informere om hvilke tiltag der planlægges igangsat på baggrund af denne vurdering.

De samlede tilbagemeldinger fra kommunerne om sundhedsrisici, blev oversendt til Miljø- og Fødevareudvalget [d. 20. januar 2022](#).

Miljøstyrelsen er tovholder for den koordinerende indsats over for PFAS-forureninger fra brandøvelsespladser og er i løbende dialog med myndighederne. Miljøstyrelsen har indhentet oplysninger fra kommunerne, hvor flere kommuner har inkluderet oplysninger fra Naturstyrelsen og Forsvarets Ejendomsstyrelse i den seneste besvarelse af opdateringen. Regionerne har fremsendt den kvartalsvise opdatering af antallet af brandøvelsespladser til Miljøstyrelsen, der til denne status har sammenlignet de indsendte oplysningerne fra regionerne og kommunerne.

Tilbage melding fra kommunerne om pladser med mulig tilknyttet sundhedsrisiko

Ud fra kommunernes tilbagemeldinger konkluderer Miljøstyrelsen, at der for størstedelen af lokaliteterne (71 %) er foretaget prøvetagning ved lokaliteten. For 15 lokaliteter ligger ansvaret for undersøgelsen og afdækning af mulig sundhedsrisiko ved regionerne. For lokaliteterne med mulig sundhedsrisiko har regionerne igangsat indledende undersøgelser eller planlægger at gøre det i 2022. Antallet af brandøvelsespladser med mulig sundhedsrisiko er uændret.

Det samlede overblik over brandøvelsespladser med mulig sundhedsrisiko fremgår af bilag 1.

Antal identificerede brandøvelsespladser

Miljøstyrelsen oplyste i januar efter tilbagemelding fra kommunerne, at listen over brandøvelsespladser omfattede i alt 206 brandøvelsespladser, hvoraf 52 havde en mulig sundhedsrisiko tilknyttet. Miljøstyrelsen har nu konstateret, at en enkelt brandøvelsesplads manglede på listen med de 206. Pladsen var en del af de oprindelige brandøvelsespladser, som styrelsen sendte til kommunerne i oktober 2021. Herudover har kommunerne identificeret yderligere én ny brandøvelsesplads.

Ved udgangen af 1. kvartal modtog Miljøstyrelsen en opdatering af oversigten over brandøvelsespladser fra regionerne. I opdateringen havde regionerne identificeret yderligere 5 brandøvelsespladser, som ikke tidligere har været på listen.

Myndighed	Lokalitet
Rebild Kommune ”Lokalitet fra sept 2021”	Tankområde Durup. Mejlbyvej 61A, 9610 Nørager
Nye lokaliteter	
Vordingborg Kommune	Vordingborg Kaserne og Øvelsesplads, Sankelmarksvej 26, 4760 Vordingborg
Lemvig Kommune	Lemvig Gasværk. Østerbrogade 3a, 7620 Lemvig
Struer Kommune	Fousingvej 10 7620 Lemvig – indmeldt af Struer Kommune
Struer Kommune	Klosterhedevej 63, 7600 Struer
Allerød Kommune	Solvang 14, 3450 Allerød
Frederiksberg Kommune	Frederiksberg Brandstation. Howitzvej 26-28, 2000 Frederiksberg

De nyligt identificerede brandøvelsespladser giver ikke anledning til ændring i antallet af brandøvelsespladser med mulig tilknyttet sundhedsrisiko, der fortsat er 52 stk.

Det fulde opdaterede overblik over brandøvelsespladser tæller således 213 brandøvelsespladser og offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Det er Miljøstyrelsens forventning, at antallet af pladser på listen vil ændre sig i takt med myndighedernes fortsatte arbejde med lokalisering af PFAS-forurening.

PFAS i overfladevand

I februar 2022 offentliggjorde Miljøstyrelsen [en nyhed](#) om regionernes resultater af PFAS-undersøgelser i forbindelse med regionernes undersøgelse af jordforureningers påvirkning af overfladevand i 2021. Regionerne har endnu ikke opgjort resultaterne af jordforureningernes mulige påvirkning af søer og kystvande, men undersøgelsen af jordforureningernes påvirkning af vandløb viste, at grænseværdier for PFAS blev overskredet i 29 af 135 undersøgte vandløb. Regionerne har kunnet knytte mere end halvdelen af PFAS-overskridelserne til konkrete, kendte jordforureninger fra især lossepladser eller industri.

Regionerne har oplyst de berørte kommuner med vandløb, hvor der blev fundet overskridelser. På den baggrund er det kommunernes opgave at igangsætte de nødvendige tiltag med henblik på at opspore mulige kilder og håndtere evt. sundhedsrisiko. Hvor det er nødvendigt, kan kommunen kan indhente bistand fra bl.a. Styrelsen for Patientsikkerhed og Fødevarestyrelsen i dette arbejde. Miljøstyrelsen har udarbejdet en [tjekliste](#), så myndighederne har en fælles forståelse af hvem der gør hvad.

I 2022 fortsætter regionerne deres undersøgelse jordforureninger påvirkning af overfladevand, hvor i ca. 200 jordforureningers påvirkning af overfladevand undersøges. I 2023 udarbejder regionerne en samlet evaluering af undersøgelserne foretaget i 2021 og 2022.

For at supplere NOVANA-overvågningsaktiviteterne af PFAS i overfladevand undersøgte Miljøstyrelsen i november og december 2021 i alt 54 vandløb nær brandøvelsespladser for PFAS-forbindelser.

I 27 vandløb blev fisk analyseret for PFAS. Det gennemsnitlige indhold var 0,24 µg/kg, altså næsten 40 gange mindre end miljøkvalitetskravet på 9,1 µg/kg. I andre 27 vandløb blev der udtaget vandprøver i stedet for prøver fra fisk, da det ikke var muligt at indfange fisk i alle vandløb. Ni vandprøver

overskrider miljøkvalitetskravet for PFOS på 0,65 ng/L. Vandløb med påviste overskridelser fremgår af et [kort](#), der kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Bilag 1 - Oplysningerne om pladser med tilknyttet sundhedsrisici

Miljøstyrelsen har bedt kommunerne om at opdatere listen over de 52 brandøvelsespladser med en mulig tilknyttet sundhedsrisiko. Opdateringen er sket i form af en afkrydsningsliste, hvor de berørte kommuner fik følgende instruktioner.

- *Lokalitet undersøgt.* Krydses af, hvis kommunen har lavet en vurdering af arealets sundhedsrisiko ved identifikation af græssende husdyr, kolonihaver m.m.
- *Prøvetagning igangsæt.* Her ønskes der en afkrydsning, hvis kommunen har eller er bekendt med, at der er foretaget vand- eller jordprøver i forbindelse med lokaliteten med henblik på at undersøge en evt. sundhedsrisiko.
- *Afværgeforanstaltning igangsæt.* Hvis der er identificeret forurening på/ved lokaliteten, og der er igangsæt en afværgeforanstaltning.
- *Overdraget til region.* Her ønskes afkrydsning, hvis sagen er oversendt til behandling i regionen.

I nedenstående skema har Miljøstyrelsen samlet kommunernes tilbagemeldingerne om status for kommunernes håndtering af brandøvelsespladser med tilknyttet sundhedsrisici, eller hvor det ikke kan udelukkes, at der kan være en tilknyttet sundhedsrisici:

Myndighed	Lokalitet	Lokalitet undersøgt	Prøvetagning igangsæt	Afværgeforanstaltning igangsæt	Overdraget til region
Billund Kommune	Billund Lufthavn	x	x		x
Dragør Kommune	Københavns Lufthavne Kastrup	x	x	x	
Dragør Kommune	Vulkaniserings virksomhed m.m., Poppelvej 98A-K, Dragør				x
Esbjerg Kommune	Esbjerg Brandskole	x	x	x	
Fredensborg Kommune	Nordsjællands Brandvæsen, Beredskabsstationen, Helsingørvej 25, Fredensborg	x			
Fredensborg Kommune	Flyvestation Gunderød	x	(x)		x
Fredericia Kommune	CF øvelsesplads / Beredskabscenter Gudsø	x	x		(x)

Haderslev Kommune	Flyvestation Skrydstrup og Vojens Lufthavn	x	x		
Halsnæs Kommune	Søværnets Eksercerskole, tidligere Auderødlejren	x	x		x
Halsnæs Kommune	Karsemoselejren, øvelsesområde, Sandstien 3	x			x
Helsingør Kommune	Losseplads v. Gørlundevej, Ålsgårde	x	x		
Helsingør Kommune	Hellebæk Kaserne/Øvelsesplads	X	x		x
Helsingør Kommune	Civilforsvar - brandøvelser, Rasmus Knudsens Vej	(x)	x		x
Herning kommune	Beredskabsstyrelsen, Midtjylland, Øvelsesplads		x		
Høje Taastrup Kommune	Engroshandel med motorbrændstof, brændsel, smøreolie mv., Beredskabsvej 8	x	x		
Høje Taastrup Kommune	Beredskabsstyrelsen Hedehusene	x	x		x
Høje Taastrup Kommune	Autoværksted, Øtoftegårdsvej 4	x	x		
Lemvig Kommune	Materielgård, Ærøvej 79A, Thyborøn				x
Norrdjurs Kommune	Brandskole Norrdjurs	x	x		
Nordfyns Kommune	Odense Lufthavn, Shell Benzin Salg		x		x
Nyborg Kommune	Alsvej 11, 5800 Nyborg		x		x

Næstved Kommune	Civilforsvarets øvelsesplads, Ladbyvej 77, 4700 Næstved	x	x		(x)
Odense kommune	Odense Kommunes Beredskabsaf- deling	x	x		x
Odsherrred Kommune	Asnæs brandstation	x	x		
Odsherrred Kommune	306-20676 Vig Brandstation Nørremarksvej 13, 4560 Vig	x	x		
Odsherrred Kommune	Lumsås Brandstation (øvelsesplads)	x	x		
Rebild Kommune	Redningsstatio- n m. olieoplag	X	x		
Rebild Kommune	Tankområde Durup	x	x		
Rødovre Kommune	Boldbaner ved agerkær, Rødovre	x	x		
Slagelse Kommune	Korsør Beredskab, Slagelse Landevej 3-7, 4220 Korsør	x	x	x	
Slagelse Kommune	Kuwait Petroleum, Holtengårdsvej 25, 4230 Skælskør	x	x		
Sønderborg kommune	Gl. Tankanlæg v/lufthavn - Lufthavnsvej 1		x		x
Thisted Kommune	Nordjyske CF- kolonne	x	x		
Tårnby Kommune	Københavns Lufthavne A/S KastrupFlyverv- ej 100, 2770 KastrupBrands- tation VestBrandstati- on Vestvej 50, 2770 Kastrup	x	x	x	

Varde Kommune	Brandøvelsesplads - Oksbøl (2 brandøvelsespladser)	x	x		
Varde Kommune	Dong Naturgas A/S	x	x		
Viborg Kommune	Beredskabsstyrelsen, Midtjylland, Øvelsesplads	x	x		
Viborg Kommune	NUVÆRENDE BRANDØVELSESPLADS, Flyvestation Karup	x	x		
Vordingborg Kommune	Kulbjerg Vartningsanlæg				
Vordingborg Kommune	Flyvestation Avnø, Flyvervej 40, 4750 Lundby				
Vordingborg Kommune	Kalvebjerg Kaserneanlæg				
Ærø Kommune	gl. gasværk				
Ærø Kommune	Ærø Redningskorps				
Ærø Kommune	Flyveplads				
Aabenraa Kommune	BRS Beredskabsstyrelsens Tekniske Skole	x	x		
Aalborg Kommune	Flyvestation Aalborg Sigteøvelsespladsen (rullebanen)	x	x	x	
Aalborg Kommune	Flyvestation Aalborg Brandøvelsespladsen v. byg 128 - udledning til grøft og videre til Elbækken, der har udløb i Limfjorden.	x	x	x	

Aalborg Kommune	Flyvestation Aalborg Ildslukningsværkstedet er taget med i Forsvarets forureningsundersøgelse af Flyvestation Aalborg	x			
Aalborg Kommune	(Beredskabskolen) Civilforsvarsskole med oplag af olie og deponering af jord i vold	x	x		
Aalborg Kommune	(Gl. Civilforsvarsdepot i Hvorup) Olie- og skrotoplag (Hvorup Kaserne)	x		x	
Aalborg Kommune	AMU-center m. brandøvelsesplads	x			
Aalborg Kommune	Techcollege m. brandøvelsesplads	x			